

SOCIALISTIKI

ΕΙΚΟΦΡΑΣΗ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ Σ.Ν. ΕΔΕΝ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 23 Φεβράρη. τιμή 50 μίλις

Αρ. Φύλλου 80

Στις άλλες σελίδες:

- ΖΙΜΠΑΠΟΥΖΕ
- ΑΠΕΡΓΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ
- Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΣΤΟΝ ΜΑΡΞ

ΤΟΥΡΚΙΑ: ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΕΡΓΑΤΩΝ-ΣΤΡΑΤΟΥ

Τα τελεφταία γεγονότα της Σμύρνης έφεραν τη Τουρκία στο επίκεντρο των εξελίξεων. Ομως πριν καταπιστούμε μαζί τα πρέπει να δούμε το πως φτάσαμε μέχρι εδώ και ποιες οι βαθύτερες πολιτικές και οικονομικές αιτίες που τα προεκάλεσαν καθώς και ποια η συσχέτιση τους με την παγκόσμια κατάσταση και την ειδικότερη της περιοχής της Μέσης Ανατολής.

Οι πιο σημαντικοί σταθμοί της μεταπολεμικής ιστορίας της Τουρκίας είναι τα δύο στρατιωτικά πράξικοπα του 60 και του 71.

Το πρώτο έγινε η αφορμή για να φτιαχτεί ένα Σύνταγμα που έδωσε τις πρώτες περιορισμένες δημοκρατικές και συνδικαλιστικές ελεφθερίες στον Τούρκικο λαο. Ετσι στη περίοδο 60-71 η εργατική τάξη ανάπτυξε τη δράση της σ' όλα τα επίπεδα της αντιμπεριαλιστικής και της ταξικής πάλης. Οι σοσιαλιστικές ιδέες ξαπλώθηκαν, τα επαναστατικά συνδικάτα κέρδισαν άκληρες μάχες, και το Εργατικό κόδμα πλάτυνε τις μάζες των υποστηριχτών του. Άκομα στα πανεπιστήμια οι φοιτητές ίδρυσαν σοσιαλιστικές λέσχες και οργάνωσαν εκδηλώσεις ενάντια στην ιμπεριαλιστική παρουσία στην Τουρκία, την εκμεταλεφτική πολιτική των γαιοκτημόνων και των κεφαλαιοκρατών. Στο ίδιο διάστημα οι άρχουσες τάξεις της χώρας δέθηκαν ακόμα περισσότερο με τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό και την Ε.Ο.Κ οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά αναλαμβάνοντας το ρόλο του χωροφύλακα στη Μέση Ανατολή για το λογαριασμό των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων.

Ετσι η Τουρκία αποτέλεσε το κομμάτι που σύνδεσε το ΝΑΤΟ και το ΣΕΝΤΟ και μαζί με τη Περσία το Αφγανιστάν και το Ισραηλ τα στηρίγματα του αμερικανικού ιμπεριαλισμού στη Μέση Ανατολή και στα νότια σύνορα της Σοβιετικής Ένωσης.

Η ανάπτυξη της ταξικής και αντιμπεριαλιστικής πάλης στη χώρα έφερε σε δύσκολη θέση το κεφάλαιο και την ηγετική ομάδα των Τούρκων αξιωματικών που κατόπιν σχετικών οδηγιών των αμερικανών, έκαμαν το πραξικόπεμπτο του Μάρτη του 71.

Από τότε μέχρι και το 73 ακολουθεὶ μια περίοδος που η αντεπανάσταση κυριαρχεῖ και οι οργανώσεις και τα κόμματα της εργατικής τάξης περνούν στη παρανομία. Το 73 ο Ετζεβίτ βγαίνει στη κυβέρνηση και σταδιακά νομιμοποιεί μερικά μικρά αριστερά κόμματα μετα από την πίεση των μαζών.

Έχουμε και την ιδρυση της αριστερής εργατικής ομοσπονδίας της Ντισκ καθώς και την ιδρυση άλλων προοδευτικών συνδικαλιστικών φορέων.

Το βιοτικό επίπεδο των μαζών πέφτει συνέχεια με την άνοδο του πληθωρισμού και την ανεργία ενώ η άρχουσα τάξη συσσωρεύει αμέτρητα πλούτη.

Από το 77 η εργατική τάξη αρχίζει να ανασυντάσσεται μετα από το κτύπημα του 71 και τη Πρωτομαγιά έ-

χουμε τη μεγάλη συγκέντρωση της Ντισκ στη Κωνσταντινούπολη που βάφεται στο αίμα από ένοπλους φασιστές.

Σε απάντηση στην ένοπλη δράση των φασιστικών συμμοριών του Τουρκες οι οργανώσεις της άκρας αρι-

σμο. Ετσι για να μην χάσει τη Τουρκία υπέγραψε αμυντικές και οικονομικές συμφωνίες με τις οποίες έδωσε στη δεξιά κυβέρνηση Ντεμιρέλ αρκετά όπλα και χρήματα ώστε να ελέγξει την εσωτερική αναταραχή. Σε ανταπόδοση τους δόθηκε σημαντική στρατιωτική βάση στην περιοχή της

ου το κατέλαβαν ένοπλα και οχυρώθηκαν μέσα.

Αμέσως 10 χιλιάδες στρατος και αστυνομία περικύκλωσαν το εργοστάσιο και κάλεσαν τους εργάτες να παραδοθούν. Αφού απάντησαν ότι διεξάγουν απελεφθερωτικό αγώνα ενάντια στην εθνική και κοινωνική

στερας καθώς και οι αριστεροί φοιτητές εξοπλίζονται. Ετσι έχουμε τα καθημερινά γεγονότα με φονικά και τραβματισμούς.

Τον ίδιο καιρό οι Κούρδοι δημιουργούν μικρές ανταρτικές ομάδες και αρχίζουν να ελέγχουν περιορισμένες περιοχές στις ανατολικές επαρχίες.

Η οικονομική και κοινωνική κατάσταση χειροτερεύει και η άρχουσα τάξη προσπαθώντας να τη συγκρατήσει εποβάλλει τον στρατιωτικό νόνο σε πολλες επαρχίες της χώρας συμπεριλαμβανομένων της Αγκυρας και της Κωνσταντινούπολης.

Τα γεγονότα της Περσίας και του Αφγανισταν άφησαν σημαντικά την στρατηγική σημασία της Τουρκίας στην περιοχή για τον αμερικανικό ιμπεριαλι-

αλεξανδρέττας με δικαιώματα χρήσης σε περίπτωση πολέμου στη Μ. Ανατολή.

Άκομα οι αμερικάνοι πίστησαν το στρατο να πάρει ενεργότερο ρόλο στη ζωή της χώρας θεωρώντας το σαν την πιο σίγουρη εγγύηση για τα συμφέροντα τους.

Το 80 μπήκε ακόμα πιο σκληρό για τον Τούρκικο λαο. Οι συγκρούσεις των ενόπλων ομάδων αφένθηκαν.

Πρόσιμο των γεγονότων της Σμύρνης αποτέλεσαν οι συγκρούσεις των φοιτητών και του Στρατου για δύο μερες στην Αγκυρα...

Άλλα τα γεγονότα της Σμύρνης είχαν κάτι αλλοιώτικο. Σ' απάντηση της ενέργειας της διεύθυνσης κυβερνητικού εργοστασίου να απολύσει 890 αριστερών εργάτες και να βάλει άλλους δεξιούς στην θέση τους οι 1500 εργάτες του εργοστασίου

Αστυνομικοί
μέ τεθωρακισμένα
στό λιμάνι
της Σμύρνης όπου
άντιμετωπίζουν
φοιτητές και άπεργούς
ύφαντουργούς
τού Ταρίς

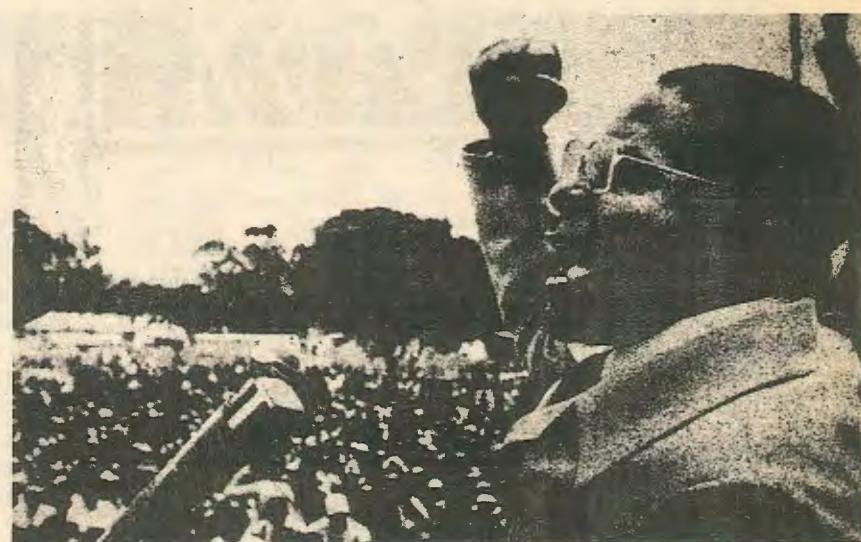
εκμετάλλευση. Ακολούθησε σύντομη ανταλλαγή πυρών και ο στρατος κυρίεψε το εργοστάσιο και συνέλαβε και τους 1500 εργάτες. Απαφοίνως απέλυσε μόνο τις γυναίκες και τους υπόλοιπους τους έκλεισε σε ένα γήπεδο όπου άρχισαν ανακρίσεις με τη χρήση βασανιστηρίων.

Στο μεταξύ μάχες συνέχιστηκαν και στις εργατικές συνοικίες της Σμύρνης που τις κατοικούν κυρίως κούρ-

συνέχεια στή σελ. 8

ZIMPAPOYE

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΛΕΥΚΩΝ ΜΑΥΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Δεκαπέντε χρόνια μετά την ανακήρυξη της Ζιμπάπουε - που οι Λευκοί ονόμαζαν Ροδεσία - σε ανεξάρτητο κράτος από το καθεστως Σμιθ και μετα από εφτα χρόνια ανταρτοπολέμου των δυνάμεων του Πατριωτικού Μετώπου ενάντια στο ρατσιστικό καθεστως των λευκών αναμένεται - αν στο μεταξύ δεν προκληθεί μια νέα ανάφλεξη - να γίνουν εκλογές στις 27 του Φεβράρη.

Αυτό έγινε δυνατό μετα τη συμφωνία για κατάπαυση του πυρος που επιτεύχθηκε μεταξύ των λευκών και των μαύρων ηγετών στο Λάνκαστερ Χάους στο Λονδίνο τον Δεκέμβρη του 1979. Με βάση τη συμφωνία αυτή η Ζιμπάπουε θα κυβερνάται από την πλειοψηφία των μαύρων κατοίκων της.

Τι ήταν εκείνο που οδήγησε στην αναπάντεχη συμφωνία του Λάνκαστερ Χάους μετα από 7 χρόνια άγριου ανταρτικού πολέμου που στοιχίσε τη ζωή 20,000 ατόμων;

Η απάντηση δεν είναι απλή γιατί παρεμβάλλονται πολλοί και πολύπλοκοι παράγοντες που χρειάζονται εκτεταμένη και βαθεια ανάλυση. Θα αναφέρουμε σαν πρώτη απόπειρα ανάλυσης του θέματος - τους βασικότερους από αυτούς τους παράγοντες

Καταστροφή

Η καταστροφή της χώρας από τον πόλεμο πρέπει να θεωρείται ένας βασικος παράγοντας που οδήγησε στη συμφωνία του περασμένου Δεκέμβρη. Ο πόλεμος είχε καταστέψει την αγροτική οικονομία και τη κτηνοτροφία κι είχε σπρώξει τους αγρότες είτε στην πείνα είτε στην προσφυγια είτε στη μετακίνηση στις πόλεις ο πληθυσμός των οποίων διπλασιάστηκε. Οι ρατσιστές της Ροδεσίας είχαν εφαρμόσει ένα τέτοιο σχέδιο έτσι που οι αγρότες είχαν φαγητό για να τους αρκέσει μόνο για 24 ώρες για να μην τροφοδοτούν τους αντάρτες.

Η κατάσταση αυτή δημιουργούσε προβλήματα στο πατριωτικό Μέτωπο που άρχισε να χάνει την τεράστια υποστήριξη που είχε μέσα στους αγρότες γιατί δεν μπορούσε εφ' όσο συνεχιζόταν το ανταρτικό να καλυτερεύσει τις συνθήκες ζωής τους. Έτσι το παράδειγμα της Ζιμπάπουε ήταν πολύ διαφορετικό από αυτό της Μοζαμβίκης όπου το Φρελίμπο μπόρεσε να οργανώσει την αγροτική παραγωγή και να προσφέρει ιατρικές υπηρεσίες και μόρφωση στις αγροτικές μάζες.

Κίνδυνος πολέμου

Ένας άλλος παράγοντας που οδήγησε στην εκεχειρία και τη συμφωνία ήταν και ο κίνδυνος ξεσπάσματος παραδοσιακού πολέμου σε μεγάλη κλίμακα.

Αυτό γιατί οι αντάρτες μπορούσαν να νικήσουν μόνο με τον ανταρτικό ούτε οι δυνάμεις των λευκών μπορούσαν να καταστείλουν τους αντάρτες του πατριωτικού Μετώπου.

Ο στρατός και το καθεστως του Σμιθ μπορούσεν ασφαλώς εύκολα να καταρρεύσουν αν δεν ήταν στη μέση της Νότιος Αφρική που τους στήριζε όλα αυτά τα 15 χρόνια της ανεξαρτησίας.

Το ρατσιστικό όμως καθεστως της Νότιας Αφρικής για να προστατεύσει τα δίκαια του συμφέροντα και να συνεχίσει την καταδυνάστευση των μαύρων ήταν αποφασισμένο να μπει σε ανοικτό πόλεμο με τους αντάρτες αν προχωρούσαν τα πράγματα πιο πέρα. Αυτό θα έφερνε αντιμέτωπη τη Νότιο Αφρική

με τα Αφρικανικά κράτη που υποστήριζαν το πατριωτικό Μέτωπο πράγμα που θα έφερνε ίσως την Αμερική και τη Σοβιετική Ένωση σε σύγκρουση

Είναι λοιπον φανερό πως είχε εξασκηθεί πίεση από πολλες πλευρες και στην ηγεσία των λευκών και των μαύρων για να καταλήξουν σε συμφωνία. Γιατί ούτε η Νότιος Αφρική, ούτε τα «Μετωπικά κράτη» ούτε οι Αμερικάνοι και οι Σοβιετικοί ήθελαν να εμπλακουν σε πόλεμο.

που έδιναν στο αντάρτικο πήγαξε από το φόβο τους για τις συνέπειες. Για να σκιαγραφήσουμε τις προοπτικες της Ζιμπαπουανής επανάστασης θα αναλύσουμε στη συνέχεια τις πολιτικες οργανώσεις των μαύρων.

Οι πολιτικες δυνάμεις των μαύρων της Ζιμπάπουε.

Ο επίσκοπος Μουζορέου δεν είναι τίποτα άλλο από «λευκος ντυμένος με μαύρο πετσι». Βλέποντας τη χρεοκωπία του καθεστώτος τους οι ρατσιστές της Ροδεσίας χρησιμοποίησαν τον Μουζορέου και τις δυνάμεις που τον υποστήριζαν για να διατηρήσουν την οικονομική και πολιτική κυριαρχία-τους πάνω στο λαο της χώρας. Η πολιτικη τους αυτη απότυχε με τη συνέχιση της εξέγερσης.

Οι δύο πτέρυγες του πατριωτικού Μετώπου το ZAPU το Nkomo kai to ZANU (PF) του Μουγκάπε έχουν χωρις αμφιβολία διαφορες που φυλετικης μορφης άλλα και πολιτικες διαφορες. Οι δυνάμεις του ZAPU ήταν πιο πειθαρχημένες, πιο καλα οπλισμένες και πιο ενθουσιώδεις στην υποστήριξη της συμφωνίας του Λάνκαστερ Χάους. Οι λευκοι της Ζιμπάπουε δεν φαίνεται να εναντιώνονται και πολυ στις δυνάμεις αυτες και τον αρχηγο τους.

Οι δυνάμεις του ZANU είναι μεγαλύτερες και δεν έχουν όλοι παραδώσει τα όπλα. Ο Μουγκάπε - που αποκαλει τον εαυτο του Μαρξιστη - έχει μεγαλύτερη υποστήριξη από τις μάζες κι έχει προκαλέσει την οργη τόσο των ρατσιστων του Σμιθ - που απειλουν να αντιδράσουν δυναμικα αν εκλεγει στην εξουσία όσο και των Βρετανων. Μέχρι τώρα έχουν γίνει πολλες απόπειρες δολοφονίας του Μουγκάπε ενώ έχει σκοτωθει (σε δυστύχημα;) ένα από τα βασικα στελέχη του ZANU

Ο Λόρδος Σόουμς που κυβερνα τη Ζιμπάπουε μέχρι να ανακυρυχθη από τις εκλογες νέα κυβέρνηση απειλει ότι θα εμποδίσει τον Μουγκάπε και τους υποψήφιους του να λάβουν μέρος στις εκλογες αν συνεχίσουν τις «τρομοκρατικες» δραστηριότητες τους στη χώρα. Αυτα γίνονται παρα το «μετριοπαθες» πρόγραμμα και τις διακηρύξεις του Μουγκάπε γιατί οι Βρετανοι και οι ρα-

τσιστες του Σμιθ φοβούνται πως ο Μουγκάπε αν ανέλθει στην εξουσία δεν θα μπορέσει να συγκρατήσει τις Ζιμπαπουανες μάζες από το να προχωρήσουν στον δοσιαλιστικο μετασχηματισμο της κοινωνίας διανέμοντας τη γη στους μαύρους αγρότες και εθνικοποιώντας τους βασικους τομεις της βιομηχανίας και τις τράπεζες.

Προοπτικες

Οι λευκοι καπιταλιστες της Ροδεσίας και της Βρετανίας αντιμετωπίζουν σήμερα το ενδεχόμενο μιας καπιταλιστικης κυβέρνησης των μαύρων ή μιας κυβέρνησης πάλι των μαύρων - που θα καταλύσει τον καπιταλισμό. Ακόμα και στην περίπτωση όμως που θα πετύχουν να ανεβάσουν στην εξουσία μια μαύρη κυβέρνηση που δεν θα απειλύσει τα οικονομικα τους συμφέροντα δεδομένης της οικονομικης κρίσης που μαστίζει τη Ζιμπάπουε κι όλο τον καπιταλιστικο κόσμο είναι αμφιβολιο πόσο θα κρατήσει μια τέτοια κυβέρνηση.

Εν τω μεταξυ είναι ακόμα αμφιβολιο αν δεν θα συνεχιστει ο πόλεμος γιατί το κυριωτερο πρόβλημα δεν είναι ποιος θα κερδίσει τις εκλογες άλλα ποιος θα ελέγξει το στρατο της χώρας. Είναι επίσης πολυ δύσκολο να δει κανένας πως θα μπορέσουν οι δυνάμεις των λευκων και των μαύρων που πολεμούσαν συνέχεια για 7 ολόκληρη χρόνια να διατηρίσουν την εκεχειρία με βάση μια συμφωνία.

Παντως η επικράτηση μιας κυβέρνησης των μαύρων που θα προχωρήσει τουλάχιστον στο μοίρασμα της γης στους αγρότες κι ίσως και σ' άλλα αντικαπιταλιστικα μέτρα δεν είναι απιθανη.

Η επικράτηση όμως μιας γηήσιας Μαρξιστικης εργατικης δημοκρατίας είναι ακόμα αρκετα μακρια και θα εξαρτηθει κατα πολυ από την επανάσταση στη Νότια Αφρικη όπου οι εργατικες δυνάμεις είναι μεγαλύτερες και ισχυρότερες.

Η νίκη του λαου των μαύρων της Ζιμπάπουε θα έχει απο την άλλη ευεργετικα αποτελέσματα στην πρόωθηση της επανάστασης στη Νότια Αφρικη που είναι και το κλειδι της επανάστασις σ' ολόκληρη την Αφρικανικη Ήπειρο.

Δ.Μ.

Τα «κακως έχοντα» στον Συνεργατισμό έγιναν γνωστά στο πλατύ κοινό, γιατί ορισμένες εφημερίδες έφεραν στην δημοσιότητα σχετικές εκθέσεις της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου. Αυτό ανάγκασε την Κυβέρνηση ν' ασχοληθεί κάπως ανοικτά με το θέμα και να πάρει τα «μέτρα» που πήρε για έλεγχο των οικονομικών δραστηριοτήτων της διοίκησης του κινήματος.

Δεν ξέρουμε τι θα γινόταν αν ο τύπος δεν αποκάλυψε την έκθεση, κατα πάσα πιθανότητα όμως, ο κόσμος δεν θα μάθενε ποτε τι συμβαίνει στον Συνεργατισμό και το όλο θέμα θα εύρισκε την «λύση» του στα παρασκήνια των κυβερνητικών κτιρίων.

Σε άλλες χώρες η αποκάλυψη ενος τέτοιου σκανδάλου θα είχε σαν άμεσο αποτέλεσμα την παραίτηση του λάχιστον, της υπεύθυνης διοίκησης. Στην Κύπρο όμως φαίνεται ότι η αστική «ευαισθησία» προσκρούει ακόμα στην ελεφαντική παχυδερμία των υπευθύνων χωρίς να καταφέρνει να την διαπερνά.

Ετσι το υπουργικό συμβούλιο ξόφλησε με την υπόθεση αποφασίζοντας να εξασκήσῃ κάποιο έλεγχο στον συνεργατισμό μέσω των υπουργών εμπορίου και οικονομικών, χωρίς να ασχοληθεί καθόλου με την μέχρι σήμερα διοίκηση, ή την δομή και την λειτουργία του κινήματος.

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

Φαίνεται ακόμα πως οι αποκαλύψεις των εφημερίδων δημιουργησαν ένα μεγάλο πονοκέφαλο για την κυβέρνηση αφου πριν ακόμα καταστιγάσει ο θορυβός, ο Γενικός Εισαγγελέας μας πληροφόρησε, με σχετική ανακοίνωση, πως: «η χωρις νόμιμη εξουσιοδότηση αποκάλυψη με οποιονδήποτε τρόπο κρατικου απορρήτου, το οποίο περιλαμβάνει κάθε έγγραφο, πληροφορία η περιστατικο, η αποκάλυψη του οποίου, θα παρέβλαπτε την δημόσια τάξη... κ.λ.π., αποτελεί ποινικο αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση δύο χρόνων και πρόστιμο. Τονίζει ακόμη πως απο σήμερα δεν θα γίνει ανεκτη οποιαδήποτε παράβαση της σχετικής διάταξης του ποινικου κώδικα.

Na πως αντιλαμβάνεται η αστική δικαιοσύνη της Κύπρου. Την αντιμετώπιση ενος τόσο σοβαρου ζητήματος. Ενοχος δεν είναι αυτος που πραγματοποιει και καλύπτει ατασθαλίες αλλα αυτος που τις αποκαλύπτει. Και ύστερα σου μιλάνε για ανάγκη ελέγχου της κυβέρνησης απο τον λαο.

ΤΑ ΝΕΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Τα γεγονότα επιβεβαιώνουν καθημερινά την θέση της «Σ.Ε.» (απο τον περασμένο χρόνο) ότι η Τουρκία βρίσκεται σε μια καθαρα προεπαναστατικη κατάσταση, με απρόβλεπτες συνέπειες τόσο στο ισοζύγιο των δυνάμεων στην περιοχη, όσο και σε ότι αφορα τες εξελίξεις στο κυπριακο πρόβλημα.

Οι αστικες εφημερίδες της Κύπρου εξοκολουθουν να μιλουν για χάος, για επικείμενη διάλυση κ.λ.π. Συσκοτίζουν την πραγματικη κατάσταση παρουσιάζοντας το αναπτυσσόμενο Τούρκικο επαναστατικο κίνημα σαν αποτέλεσμα του «βαρβαρισμου» της Τούρκικης κοινωνίας.

Οι Κύπριοι εργαζόμενοι και οι νεολαία, σε αντίθεση με τον σωβινισμο των αστων, θα πρέπει να σταθουν στο πλευρο των Τούρκων εργατων και νεολαίων που βρίσκονται στην πρωτοπορία της πάλης για την κοινωνικη αναδιάρθρωση της Τουρκίας. Πρέπει ακόμα να εξη-

συνέχεια στη σελ. 7

Γράμμα στην «Σ.Ε.»

ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΓΗΣ ΣΤΑ ΛΑΤΣΙΑ

Σύντροφοι,

Στες 7 του Φεβράρη μια ολόκληρη οικογένεια οδηγήθηκε απο την Αστυνομία, στον αστυνομικο σταθμο Λυκαβητου για κατάθεση. Και για ποιο λόγο συνέλαβαν όλη την οικογένεια; Για τον απλούστατο λόγο ότι παρενοχλούσαν το έργο της Πολεοδομίας που «παράνομα» ήταν να απαλλοτριώσει τη γη-τους.

Αφο που έγινε στα Λατσια, στην οικογένεια του κ. Κύπρου Ξενοφώντος, είναι ακόμα ένα παράδειγμα μεσα στο σύνολο, απο τα κτυπήματα που η κυβέρνηση της ολιγαρχίας δίνει στο λαο-μας.

Αφο που κάνει η Κυβέρνηση δηλ. να απαλλοτριώνει γη που ανήκει στες χαμηλες τάξεις του λαου είναι απαράδεκτο. Αφτη τη γη οι ιδιοκτήτες την χρειάζονται για την αποκατάσταση των παιδιων τους, αφου η Κυβέρνηση δεν προσφέρει στέγη στο λαο-

μας.

Υπάρχουν τόσες και τόσες εκτάσεις χαλίτικης γης που ανήκει στην Κυβέρνηση. Υπάρχουν τόσες και τόσες εκτάσεις που ανήκουν στην εκκλησία και σε ένα μικρο αριθμο κεφαλαιοκρατων.

Όμως την περιουσία που ανήκει στην άρχουσα ολιγαρχία και την Εκκλησία δεν υπάρχουν νόμοι να την αγγίξουν. Στέκουν σάν κέρβεροι οι κυβερνώντες ώρχοντες και την προστατεύουν.

Αφήνουν τους κεφαλαιοκράτες να κτίζουν συνέχεια τα εργοστάσια-τους, μήπως και γίνη καμμια φορα το οικονομικο θαύμα, αφήνουν την εκκλησία να κάνη οικόπεδα την γη και να την πουλα (όχι όμως για το λαο) 10-15 χιλιάδες λίρες στους κεφαλαιοκράτες για να κάνουν τα πολυτελέστατα τους σπίτια με τις πισίνες τους και τα χρυσα χερούλια στους νηπτήρες τους

Όμως η κυβέρνηση παίρνει τη γη του λαου-μας που την κέρδισε με ιδρώτα.

Συνεχίζει τα κτυπήματα στο λαο-μας.

Αλλα ας δούμε αφο το παράδειγμα στα Λατσια πως εξελίχτηκε.

Για να απαλλοτριώθει γη που ανήκει σε ιδιώτες πρέπει ο Επαρχος να στείλει τα σχέδια της τοποθεσίας που βρίσκονται τα οικόπεδα, στο μουχτάρη. Ο μουχτάρης με τη σειρα του είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήση τους ιδιοκτήτες για τυχον ενστάσεις που θα έχουν.

Η προθεσμία των ενστάσεων είναι 15 μέρες όμως η πολεοδομία άρχισε το μέτρημα απο την άλλη κιόλας μέρα, νομίζοντας ότι τάχα θα είχαν ειδοποιήθη προηγουμένως, γιατί το είχαν γράψει οι εφημερίδες και η εφημερίδα της Δημοκρατίας ότι θα γίνονταν 2 συνοικισμοι.

Στα παρακάλια της γυναικας να μην αρχίσουν το σκάψιμο αμέσως η αστυνομία έδωσε την απάντηση-της. Ολη η οικογένεια μεταφέρθηκε με Λαντ-Ροβερ, στην διεύθυνση Λυκαβητου για κατάθεση γιατί «παρεμπόδισαν κρατικους λειτουργους στην εκτέλεση του καθήκοντος».

Στό σταθμο όμως η Αστυνομία θα δείξει τον πραγματικο-της εαυτό. Ο αξιωματικος υπηρεσίας με τον πιο απάνθρωπο τρόπο διέταξε τους αστυνομικους να «ευλάβουν» και τα εγγόνια-τους για να κάμουν τη δουλειά τους ανενόχλητοι γιατί τα μικρα παιδια θα ήταν εμπόδιο στα αισθήματα των ανθρώ-

πων της Πολεοδομίας.

Και όμως παρα τη χαλιτικη γη που υπάρχει έξω απο την αφοστέαςη στο Γέριη Πολεοδομία επιμένει να πάρη τη περιουσία του Κύπρου Ξενοφώντος 8 σκάλες και άλλων, σύνολο 52 σκάλες, με την δικαιολογία ότι η χαλιτικη γη είναι... μακρια απο την Λεφκωσία.

Στες 15/2/80 θα γίνη η δίκη της οικογένειας. Δεν ξέρω την απάντηση. Πιστεύω το δικαστήριο να αισθανθη την ανάγκη του πατέρα για αποκατάσταση των 8 παιδιων-του.

Αχιλλέας Αχιλλέως Εργάτης

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ Μάστιγα της παιδείας

Στην Κύπρο λειτουργουν πολλες ιδιωτικες σχολες (Αγγλικη Σχολη, ΚΤΕΕ, Φρειδερίκου, Λαμπράκη GCE school of carriers κλπ).

Οι ιδιωτικες σχολες υπάρχουν είτε για να δώσουν ψηλότερο επιπέδο μόρφωσης ή για να καλύψουν τομείς στους οποίους η δημόσια εκπαίδευση υστερει. Άλλοτε μερικες απ' τις σχολες αυτες χρησιμεύουν σαν εύκολη λύση για την εξασφάλιση ενος απολυτηρίου με ψηλο βαθμο. Πολλες απ' αυτες τις σχολες λειτουργουν σε βάση καθαρα κερδοσκοπικη. Αποτελουν την εύκολη λύση για το μαθητη αλλα συγχρόνως απαιτουν τεράστιες οικονομικες θυσίες απ' την οικογένεια του. Τα δίδακτρα είναι πολυ ψηλα και κυμαίνονται απ' τις 150 ως τις 400 λίρες ανάλογα με τη σχολη.

Τα πιο πάνω καθιστουν ανάγκαια την κρατικοποίηση όλων των ιδιωτικων σχολών. Ειναι παράλογο να υπάρχουν σχολεια για την αριστοκρατία ή για τους φιλόδοξους μικροαστους (αναφερόμαστε ιδιως στην Αγγλικη Σχολη και συχρόνως να υπάρχουν σχολεια ευκαιριας (ΚΤΕΕ, Φρειδερίκου κ.λ.π) Ξέρουμε πως μια τέτοια άποψη και συγχρόνως απαιτη-

αλήθεια πόσο επαληθεύονταν οι διακηρύξεις για «κράτος δικαιοίου», «ταξικη ισότητα» και λοιπα και λοιπα όταν οι πιο πλούσιοι απο μας θα φοιτήσουν στο άλφα ιδιωτικο και ακριβο σχολειο για να βγουν μετα με ένα διπλωμα που θα μετράει ασφαλως περισσότερο απο τα διπλώματα των δημοσιων σχολειων (προφανως κλασσικο παράδειγμα αποτελει η Αγγλικη Σχολη).

Απαιτούμε απο την Κυβέρνηση να κρατικοποιήσει όλες τις ιδιωτικες σχολες.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΜΑΡΞ

α. Η θεωρία της αξίας στο Μαρξ

Η κλασική πολιτική οικονομία (Petty, Smith, Ricardoκλπ) προσπαθώντας να εξηγήσει πως ανταλλάσσονται τα εμπορεύματα στην αγορά δημιουργεί τη θεωρία της αξίας.

Ας υποθέσουμε πως ένα ζευγάρι παπούτσια ανταλλάσσεται στην αγορά με 20 οκάδες σιτάρι. Η σχέση αυτή ονομάζεται ανταλλαχτική αξία. Άραγε γιατί ένα ζευγάρι παπούτσια ανταλλάσσεται με 20 κι όχι 10 ή 30 οκάδες σιτάρι; Για να μπορέσουμε να εξηγήσουμε αυτό πρέπει να πούμε πως η κοινή ιδιότητα όλων των εμπορευμάτων είναι ότι, όλα είναι προϊόντα της εργασίας. Μπορεί εδώ κάποιος να σκεφτεί ότι κάθε μια εργασία (π.χ. του τσαγκάρη) είναι διαφορετική από κάθε άλλη (π.χ. του γεωργού). Γι' αυτό πρέπει να κάνουμε διάκριση ανάμεσα στην συγκεκριμένη εργασία (την ιδιαίτερη μορφή της εργασίας) και στην αφηρημένη εργασία (δαπάνη ανθρώπινης εργασικής δύναμης). Ασφαλώς αυτό που είναι κοινό ανάμεσα στα εμπορεύματα είναι η αφηρημένη εργασία. Όσο περισσότερη εργασία δαπανείται για την παραγωγή ενος εμπορεύματος τόσο μεγαλύτερη είναι κι η ανταλλαχτική αξία -του. Είναι φυσικό να πει κανείς: και τι γίνεται άμα ο τσαγκάρης είναι τεμπέλης ή ατζαμῆς; τα εμπορεύματα -του θα αξίζουν περισσότερο; Ασφαλώς όχι. Η αξία του εμπορεύματος καθορίζεται όχι από το ατομικό χρόνο εργασίας κάθε παραγωγού εμπορευμάτων, αλλα από το χρόνο εργασίας που είναι κατα μέσο όρο αναγκαίος ή κοινωνικα αναγκαίος. Αν κάτω από ορισμένες συνθήκες παραγωγής χρειάζονται κατα μέσο όρο 10 για να παραχθει ένα ζευγάρι παπούτσια, τότε δεν έχει σημασία αν ο ένας ή ο άλλος παπουτσίς χρειάστηκε 5 ή 15 ώρες το εμπόρευμα αυτο αντιπροσωπεύει 10 ώρες κοινωνικα αναγκαίας εργασίας. Λέει ο Μαρξ στο «Κεφάλαιο».

«Κοινωνικα αναγκαίος χρόνος εργασίας είναι ο χρόνος εκείνος που απαιτείται για να κατασκευαστει μια οποιαδήποτε αξία χρήσης με τους κοινωνικα κανονικους όρους παραγωγης, που υπάρχουν και με το μέσο, για μια ορισμένη κοινωνια, επίπεδο επιδεξιότητας και αποδοτικότητα της εργασίας».

Καταλάβουμε πως αν εισαχθει μια τεχνικη τελειοποίησης ή ένας κανούργιος τρόπος επεξεργασίας, που να περιορίζουν τον αναγκαιο χρόνο για την παραγωγη ενος εμπορεύματος, τότε μειώνεται κι η αξία -του.

Η αξία του εμπορεύματος εκφρασμένη σε χρήμα είναι η τιμή - του. Οι τιμες που διαμορφώνονται στην αγορα επηρεάζονται και από άλλους παράγοντες, όπως την ποσότητα που μπορουν κάποια στιγμη να διαθέσουν οι έμποροι για πώληση και την ποσότητα που ζητουν να αγοράσουν οι αγοραστες. Οταν για παράδειγμα κάτω απο ειδικες συνθήκες υπάρχει υπερβολικη ζήτηση ενος αγαθου κι αδυναμια στην προμήθεια αρκετων ποσοτητων είναι φυσικο πως για ένα διάστημα η τιμη -του θα υπερβει την πραγματικη -του αξία. Γενικα όμως οι τιμες κυμαίνονται γύρω απο την αξία των εμπορευμάτων. Οι τιμες εκφράζονται σε χρήμα, αλλα το χρήμα είναι αντιστοιχο του χρόνου εργασίας.

Εκει που κολλούσαν οι κλασσικοι της πολιτικης οικονομίας αδυνατώντας να δώσουν απάντηση ικανοποιητικη ήταν το ερώτημα: Ποια είναι η αξία της εργασίας και κατα συνέπεια ποια είναι η αξία της εργασίας και κατα συνέπεια ποια η τιμη -της στην αγορα, δηλ. ο εργατικος μισθος. Η απάντηση ήταν η ταυτολογια (η αξία 10 ωρων εργασίας είναι δέκα ώρες εργασία) ή αντίφαση (η αξία δέκα ωρων εργασίας είναι πέντε ώρες εργασίας)!

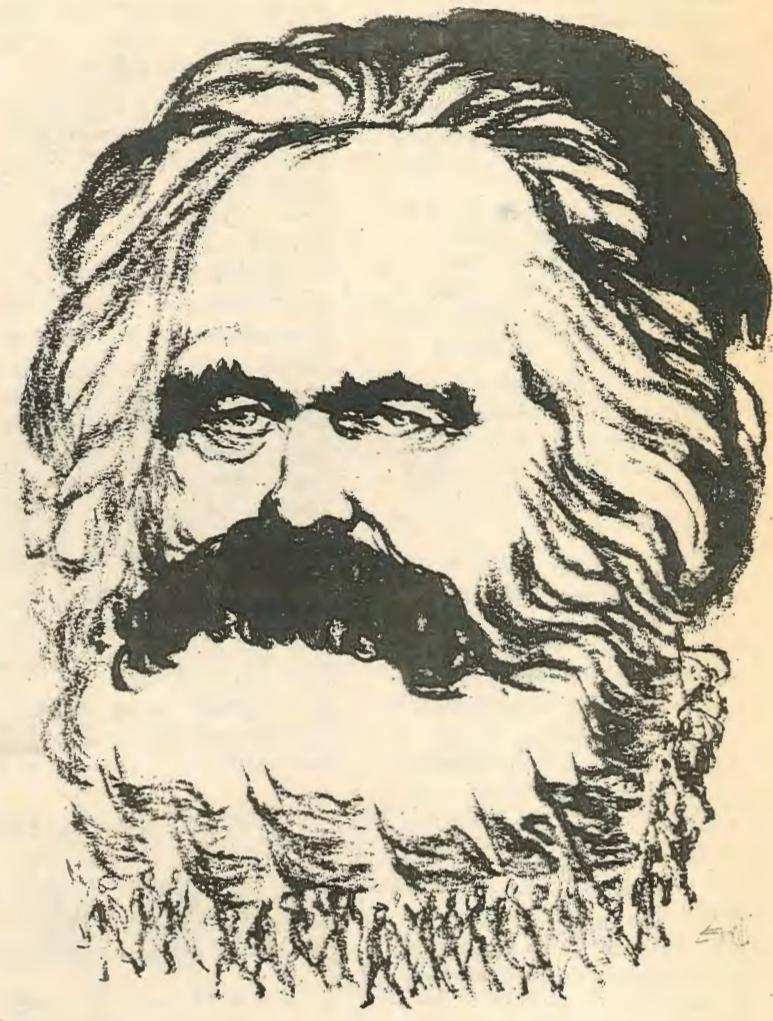
Ο Μάρκι κατάφερε να λύσει αυτο το «πρόβλημα» κάνοντας τη διάκριση ανάμεσα στην εργασία και την εργατικη δύναμη.

«Λέγοντας εργατικη δύναμη, εννοούμε το σύνολο όλων των φυσικων και διανοητικων ικανοτήτων, που υπάρχουν στο σώμα και στη ζωντανη προσωπικότητα ενος ανθρώπου και που τις βάζει σε κίνηση κάθε φορα που παράγει μια οποιαδήποτε αξία χρήσης». (Μαρξ, Κεφάλαιο I).

Στην καπιταλιστικη κοινωνια δεν είναι ο ίδιος ο εργάτης εμπόρευμα, αλλα η εργατικη -του δύναμη. Αν ο ίδιος ο εργάτης ήταν εμπόρευμα; Δεν θα ήταν μισθωτος εργάτης, αλλα δούλος, που δεν θα είχε το δικαιωμα να πουλήσει την εργατικη -του δύναμη. Απο τι να εξαρτάται άραγε η αξία της εργατικης δύναμης. Όπως και σε κάθε άλλο εμπόρευμα, αυτη οριζεται απο την ποσότητα εργασίας που χρειάζεται για την παραγωγη -της. απο την αξία δηλαδη α. της τροφης, των ρούχων, της θέρμανσης, της κατοικιας κλπ, που χρειάζεται ένας άνθρωπος για να εργαστει, β. των εμπορευμάτων που χρειάζεται να καταναλώσουν τα παιδια -του που θα τον αντικαταστήσουν αύριο στην παραγωγη και γ. δταν χρειάζεται εξειδικευμένη εργατικη δύναμη, της αξίας της εκπαίδευσης του εργάτη- τε-

χνίτη η επιστήμονα. Επίσης είναι φανερο πως ένας εργάτης θα έχει μεγαλύτερες δυνατότητες για εργασία (καλύτερη εργατικη δύναμη) αν ψυχαγωγείται κάπως ή τυχάνει ικανοποιητικης απροφαρμακευτικης περιθωρης.

Ας υποθέσουμε πως μια ράφτρια δουλεύει 8 ώρες προσθέτοντας αξία στα φορέματα που ράβει ίση με 4 λίρες. Αν ο καπιταλιστης την πληρώνει 4 λίρες τότε της πληρώνει όλη την αξία που με την εργασία -της πρόσθεσε στα φορέματα. Μα τότε ο κ. Ξεζουμιδης, δεν θα κέρδιζε τίποτα! Οι καπιταλιστες πληρώνουν την αξία της εργατικης δύναμης κι ο εργάτης μπορει να παράγει μια αξία μεγαλύτερη απο την αξία της εργατικης -του δύναμης. Κάνουμε μια παρένθεση εδω για να πούμε πως απ' τον καιρο που ένας παραγωγος μπορούσε να παράγει περισσότερα προϊόντα απ' όσα χρειάζοταν για τη δικη -του συντήρηση η κοινωνια χωρίστηκε σε τάξεις, σε εκμεταλλευτες και εκμεταλλευόμενους είχε γίνει πια δυνατη η εκμετάλλευση ανθρώπου απο άνθρω-

πο. Με την ανάπτυξη του βαθμου παραγωγικότητων ελαττώνεται ο αναγκαιος χρόνος για την παραγωγη των μέσων συντήρησης του εργάτη και έτσι είναι δυνατο να τον εκμεταλλεύονται περισσότερο. Η απλήρωτη εργασία του εργάτη ονομάζεται υπεραξια. Σε σχέση με την αξία της εργατικης δύναμης ονομάζεται ποσοστο υπεραξιας ή εκμετάλλευσης (για παράδειγμα αν ο εργάτης δουλεύει 8 ώρες και σε 3 ώρες καλύπτει τα λεφτα που πλήρωσε ο καπιταλιστης αγοράζοντας την εργατικη -του δύναμη το ποσοστο εκμετάλλευσης είναι 5/3 δηλαδη περίπου 170%. Αν αυτος ο εργάτης σε μια μέρα παράγει νήμα 8 κιλα, ο καπιταλιστης θα πληρώσει α. 8 λίρες την αξία του μπαμπακιου β. 2 λίρες φθορα εγκαταστάσεων και γ. 3 λίρες για εργατικη δύναμη. Σύνολο 13, κι όμως ο καπιταλιστης θα πουλήσει το νήμα 18 λίρες κι όχι 13, γιατι η αξία που πρόσθεσε ο εργάτης είναι 8 λίρες κι όχι 3 που πλήρωσε ο καπιταλιστης. Σ' αυτη την περιπτωση το κέρδος του καπιταλιστη (υπεραξια προς τα έξοδα -του είναι 5/13, 40% περίπου).

«Η διδασκαλια με την υπεραξια είναι ο εκρογωνιαι-

ος λιθος της οικονομικης θεωριας του Μαρξ» (Λένιν). Ο Μαρξ έδειξε πως μια είναι η πηγη των εισοδημάτων των εικμεταλλευτων: η υπεραξια, που διανέμεται επώμεσα στους διάφορους τάξεις: βιομήχανους, τεχνοτήμονες, τραπεζίτες, εμπόρους κλπ.

Λοιπον, μένει στους «κολασμένους της γης» να σκάσουν τα δεσμα της εικμεταλλευσης, να κτίσουν τι δικο -τους κόσμο, το σοσιαλιστικο.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ: Π.Π.

Παραδειγματουνται οι συνδομητες της Σοσιαλιστικης Εκφρασης που δεν εχουν πληρωσει τες συνδομες-ιδιους να τις πληρωσουν το συντοπιστεο.

Η ΕΚΦΡΑΣΗ χρειαζεται ται και την δικη σας συνδομη για να συνεχισει τον αγωνα-της

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Μαρξιστη θεωρια της αξίας είναι το αμυντικο και επιθετικο όπλο του προλεταριάτου και γενικα των καταπιεσμένων.

Δείχνει πως η εργασία αποτελει την υλικη ουσια της αξίας. Δηλαδη δεν είναι η αστικη τάξη, αλλα οι εργάτες κι οι αγρότες που παράγουν

Αγοραζετε και διαδιδετε την Σοσιαλιστικη ΕΚΦΡΑΣΗ

ΛΑΤΙΚΟ ΘΕΑΜΑ-ΑΦΡΙΚΗ

Από το προσωπικό ημερολόγιο του σ. Κώστα Χαραλαμπίδη:

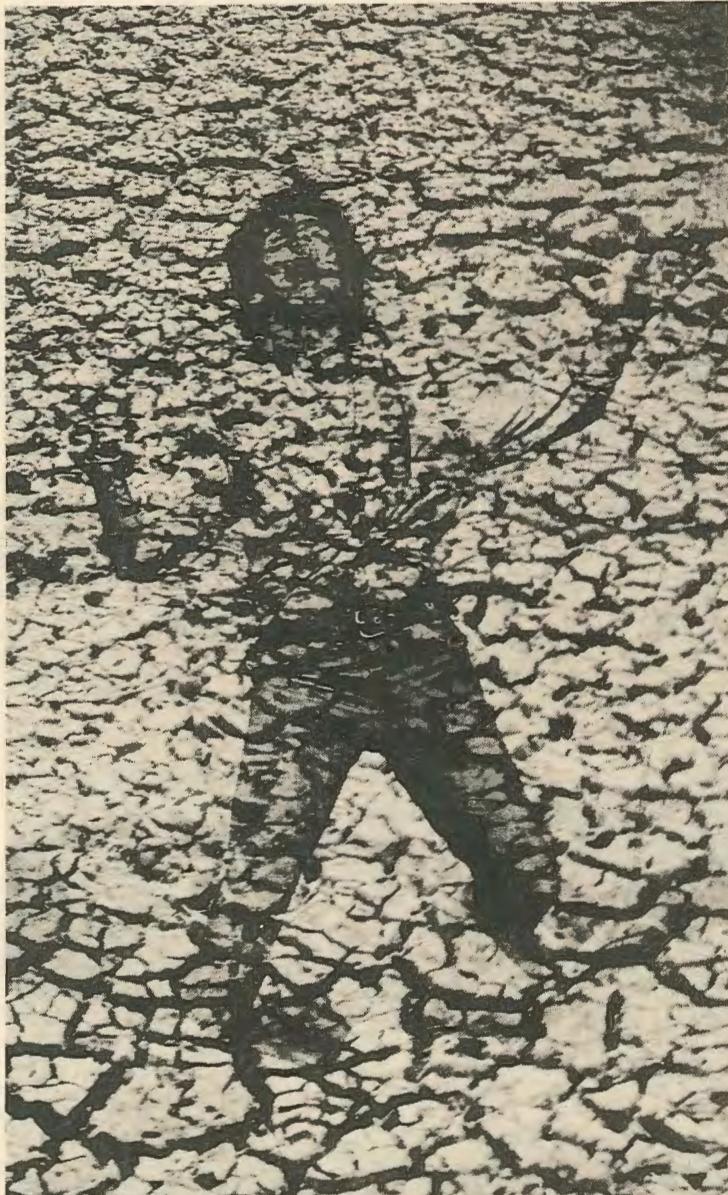
«Οι πιο κάτω σημειώσεις είναι γραμμένες πριν 4 χρόνια από ένα ταξίδι στην Αγκόλα τις μέρες της απελεφθέρωσης κι όπου το Λαϊκό απελεφθερωτικό κίνημα (M.P.L.A) έμπαινε στην πρωτεύουσα Λουάντα κι έσπενε την πρώτη επαναστατική κυβέρνηση. Μέσα στον πυρετό της ανοικοδόμησης της χώρας σαν αδιάσπαστο κομμάτι του λαου και η Τέχνη. Μια τέχνη λυτρωτική που εκφράζει τον ίδιο το λαο, την ίδια τη χώρα. Η περιγραφή μου στηρίζεται σε μια πρώτη γέφση αφτης της προσπάθειας πούβαζε τις βάσεις για μια πραγματική λαϊκή τέχνη, ένα αληθινό λαϊκό θέαμα. Αν το φέρνω αφτο σήμερα σαν παράδειγμα, που φυσικά δεν είναι το μοναδικό στον κόσμο κι ούτε το τέλειο, είναι ακριβώς για τα νούσα τη σημασία που έχει στην τέχνη η λαϊκή συμμετοχή και οι πηγες έκφρασης και δημιουργίας...

Αγκόλα. Φλεβάρης του 76. Λίγοι μόνο μήνες απ' την απελεφθέρωση και την κατάληψη της εξουσίας από το λαο. Πρώτη φορά μετα από πεντακόσια χρόνια ο λαος αφτος αγγίζει το χώμα του και νοιώθει λέφτερος...

Ενα τεράστιο πάρκο. Εδω που κάποτε έκαναν περίπατο και χαίρονταν το τροπικό κλίμα οι Πορτογάλλοι αποικιστές. Τώρα οι άνθρωποι χαίρονται, περπατούν και τραγουδούν, μέσα στους πλατιούς ίσκιους των μεγάλων δένδρων, τις ατέλειωτες όμορφες νύχτες, δουλέβοντας παράλληλα μέσα στον πυρετό της ανοικοδόμησης! Εδω λοιπον σ' αφτο το πάρκο, στο κέντρο της πρωτεύουσας, λαϊκοι καλλιτέχνες νυντινοί απλα, ζωντανέψουν απόψε μπροστά στα μάτια μας μέσα από μια παράσταση, δύοντας τους πόδους και τις αγωνίες της, την πορεία ενος αγώνα. Κάτω από τους ήχους και τους ρυθμούς ενος ταμ-ταμ, σατιρίζουν, αφτοσχεδιάζουν και στήνουν το θέαμα που αιώνες σιγοτραγουδούν. Πλατείες και όμορφες κινήσεις, σπαραχτικά τραγουδια και φωνες, δοξάζουν τη στιγμή που ονειρέβονταν, την καινούργια ελεφθερη ζωη της. Φάτσες καχεκτικές, χαραγμένες από το πόνο και το χρόνο, στήνουν χορο, τραγούδι, θέαμα. Παράσταση πέρα για πέρα λαϊκη. Χωρις βιασύνη, απλα και καθαρα, ζωντανέψουν μπροστα στα μάτια μας τους «παλιους καλους καιρους» των πορτογάλλων «εβγενών». Καθόλου σκηνικα αβλαίες και κοστούμια.

Ειναι μια σπαρταριστικη σάτιρα παιγνένη με πολλη εβαισθησία και συνέπεια. Τρέχουμε δύο για να προλάβουμε μια καλη θέση ανάμεσα στο χορτάρι και γύρω στο μικρο τοιχάκι της πλατείας. Καθόλου σκηνικα, καθόλου φωτισμος, καθόλου κουρτίνες και αβλαίες. Ο κόσμος ξεκαρδίζεται στα γέλια. Μια γυναικα δίπλα μου με το παιδι της και τον άντρα της χτύπιονται απ' τα γέλια. Ανάμικτα συναισθήματα χαρας και συγκίνησης «είμαστε λοιπον ελέφθεροι;»

Η παράσταση συνολικα κρατάει ισαμε μια ώρα, δύως δεν τελειώνει στη μια ώρα. Κάποια στιγμη οι θησοι πιάνονται απ' την απόσφαιρα του κόσμου γύρω και προεκτίνουν το θέμα, το πλατένουν, το φέρνουν ισαμε-

να το αγγίζεις, με τα δυο σου χέρια, να γίνεις και συ ένα μ' αφτους και αφτοι ένα με σένα.

Κάποτε χωρις να το καταλάβουμε βρισκόμαστε όλοι μέσα στην πίστα χορέβοντας και τραγουδώντας. Η παράσταση είχε τελειώσει αλλα κανένας δεν το κατάλαβε ούτε υπήρχε τέλος. Είχε τελειώσει όταν εμεις το θελίσαμε για να τρέξουμε και να προλάβουμε στην άλλη πλατεία την άλλη παράσταση. Ήταν ένα πραγματικο όνειρο. Η ζωη κι η ομορφια μπροστα στα μάτια σου.

Οι ίδιοι οι θησοι έφτιαχναν κείνη την ώρα και τη μουσικη του έργου. Για μουσικα όργανα χρησιμοποιουσαν τενεκεδάκια κι ένα χωνι μεγάφωνο. Δεν θάτουν καθόλου υπερβολη να το πης, έβγαινε ένας ήχος που σε κρατούσε καθηλωμένο. Απιστεφτο. Όλα αφτοσχέδια εκείνη την ώρα. Υπήρχε το βασικο θέμα, τα άλλα έρχονταν μόνα τους, σα χείμαρος. Μια ολοκληρωμένη πλούσια παράσταση, ένα γνήσιο λαϊκο θέαμα.

Σε μια άλλη γωνια του πάρκου μια άλλη ομάδα παρουσάζει το δικο της θέαμα. Έχη άνθρωποι, μεστήλικες, απλα νυνένοι. Πρόσωπα σκαμμένα απο τις κακουχίες, τις αγωνίες, την καταπίεση του χτες. Οι τρεις παιζουν μουσικη κι οι άλλοι χορέβουν. Ένα ταμ-ταμ, ένα καλάμι χοντρο κι ένα άλλο όργανο πούμοιαζε σαν ταμπούρο αλλα έβγαιζε ένα ήχο τρομπέττας. Οι ρυθμοι κι οι χοροι ήταν πρωτόγονοι. Στα πρόσωπα των χορε-

φτων υπήρχε μια έκφραση που οδηγείτο συνειδητα στην εξουθενωση. Δηλαδη μόλις τέλειωνε ένας χορος ή τραγούδι, αμέσως μπαίνανε στο επόμενο που όμως σε ένταση και απμόσφαιρα ήταν δυνατότερο απο το προηγούμενο. Κι αφτο άλλη δεν γίνονταν ανεξέλεγτα. Υπάρχει ο σκοπος κι ο στόχος. Εδω πέρα βλέπεις καθαρα μια παράσταση κι ένα θέαμα με τρεις διαστάσεις:

α) Η Αγκόλα του χτες (καταπισμένη ο λαος αναζητα το δρόμο της λύτρωσης Μοιρολόι - τραγούδι - παράπονο) β)Κάποια στιγμη ο χορεφτης πιάνει στο χέρι τσικούρι και ξύλινο όπλο κι εντείνει το χορο. Είναι πια η εξέγερση. Ενάντι στην αδικια - στην Αποικικρατια. Χορο με κραφής και μοιρολόι. γ) Τα άλλα πετιούνται. Χοροι έξαλλοι - μεθύσι - η Νίκη - λεφτερια.

Όλα με πολυ εβαισθησία προσεγγένη με κάθε λεπτομέρεια. Τίποτε το φτιαχτο τίποτε το εξεζητημένο. Στέκεις ακινητος ως το τέλος χωρις να καταλάβεις πως πέρασε η ώρα. Κάτω απο ψηλα όμορφα δένδρα. Μ' ένα κλίμα όμορφο, τροπικο ζεις πραγματικα μπροστα στα μάτια σου την πορεία ενος ολόκληρου λαου. Είσαι για καλα στην ψυχη της επανάστασης.

Σαφτο το κοσμοιστορικο γεγονος παιζει κι η τέχνη με τη σειρα της τον σπουδαιο κι ιστορικο της ρόλο. Σαν ο μεγάλος σύμμαχος της επανάστασης δείχνει ξεκάθαρα στο λαο το δρόμο της πολιτικης και πολιτιστικης του οργάνωσης...

Κώστας Χαραλαμπίδης

Μπέρτολτ Μπρεχτ:

ΛΟΓΟΣ ΣΕ ΔΑΝΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ-
ΗΘΟΠΟΙΟΥΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

Εσυ, ηθοποιε,
πρέπει, πρώτα και πάνω απ' όλα,
την τέχνη της παρατήρησης να καταχτήσεις.

Σημασία δεν έχει πως φαντάζεις στη σκηνη, αλλα τι έχεις δει και τι σε μας μπορεις να δειξεις. Ο,τι αξιζει, είναι να μέθουμε τι ξέρεις.

Θα σε παρατηρούμε, για να δούμε αν σωστα έχεις εσυ παρατηρήσει.

Ομως εκείνος που παρατηρει τον εαυτο του μοναχα, ποτε του δεν μπορει τους ανθρώπους να γνωρίσει. Ολη του η έγνοια είναι να κρύψει τον εαυτο του απ' τα μάτια του. Και ποιος το καταφέρνει αυτο καλύτερα απ' τον ίδιον;

Για τούτο, τη σπουδη σας πρέπει να την αρχινήσετε ανάμεσα στους ζωντανους ανθρώπους. Πρώτο σκολειο σας να' ναι ο τόπος της δουλειας σας, το σπίτι σας, η γειτονια σας.

Κι ο δρόμος, το λεωφορειο, τα μαγαζια. Εκει, παρατηρήστε τον καθένα, τον ξένο σαν να' ταν γνώριμος σας, τον γνώριμο σα να σας ήταν ξένος.

Κοιτάξτε κείνον το φορολογούμενο: δε μοιάζει μ' όλους τους άλλους που τους φόρους τους πληρώνουν, κι ας τους πληρώνουν όλοι τους γκρινιάζοντας. Τούτη την ώρα, μάλιστα, δε μοιάζει ούτε με τον ίδιο τον εαυτο του. Κι ο ταμιας που τους φόρους παίρνει, είναι στ' αλήθεια αλλιώτικος απο κείνον που πληρώνει;

Οχι μοναχα φορολογείται κι ο ίδιος, μα έχει τόσες άλλες ομοιότητες μ' αυτον που πιλατεύει! Και τούτη εδώ η γυναικα πάντα της δε μιλάει έτσι απότομα, ούτε κι εκείνη η άλλη γλυκότροπη είναι μ' όλους έτσι. Κι ο φαντασμένος η μήπως και γεμάτος φόβους κι αγωνίες; Ομως, η άτολμη γυναικα, που δεν έχει ποδήματα για το παιδι της; Πόσα βασιλεια δεν καταχτήθηκαν με την κουρελιασμένη τόλη μη της...

Δέστε, κι άλλο παιδι προσμένει! Κι είδατε τη ματια του αρρώστου σαν του λέγε πως δε θα γιατρευτει ποτε μα πως θα γιατρεύσταν αν δεν ήταν αναγκασμένος να δουλεύει; Κοιτάξτε πως περνάει τους μήνες που του μένουν, φυλλομετρώντας το βιβλιο που λέει πως μπορει να γίνει τόπος ζωης η γη μας.

Και μην ξεχάστε τις εικόνες στην οθόνη και τις εφημερίδες! Δέστε πως περπατάνε στ' ασπρα τους χέρια τ' ανελέητα. Αυτους, κοιτάξτε τους προσεχτικα. Και τώρα, φανταστείτε το κάθετι που γίνεται τριγύρω σας (όλο ετούτο το αντιπάλεμα) σαν γεγονότα ιστορικα. Γιατι έτσι πρέπει να τα δείξετε στο θέατρο.

Πάλη για μια δουλεια, γλυκόπικρες κουβέντες άντρα με γυναικα, κάνγαδες για βιβλία, καρτερικες υποταγες κι άγριους ξεσηκωμους, απόπειρες κι αποτυχίες - όλα να τα παραστήσετε σαν γεγονότα ιστορικα. (Και τούτο ακόμα, που τώρα γίνεται δω πέρα, μπορείται σαν εικόνα να το δείτε: πως ένας συγγραφέας αξέριστος σας μαθαίνει της παρατήρησης την τέχνη).

Για να παρατηρεις πρέπει να μάθεις να συγκρίνεις. Για να συγκρίνεις πρέπει να νάχεις παρατηρήση. Με την παρατήρηση φτάνεις στη γνώση, α

ΑΝΤΙΛΑΪΚΟΙ ΟΙ ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Πολύ σύγτομα αρχίζει στη βουλή η συζήτηση για τους προϋπολογισμούς. Για χρόνια οι κρατικοί προϋπολογισμοί παρουσιάζονται στους πολίτες με μικρές παραλαγγές, διατηρώντας τον αντιλαϊκό τους χαραχτήρα. Φέτος δύναται, ο χαραχτήρας τούτος είναι ακόμα πιο έντονος, γιατί οι συνθήκες έχουν αλλάξει: Επειδή το βιοτικό επίπεδο των μαζών υφίσταται συνεχώς διαβρωση από τον πληθωρισμό, οι προϋπολογισμοί προστίθενται σήμερα σαν ακόμα ένα επιπρόσθετο χτύπημα.

Ο αντιδραστικός χαραχτήρας των κυβερνητικών προϋπολογισμών προέρχεται τόσο από τη σκοπια των προϋπολογιζόμενων εσόδων, όσο και από την πλευρα των δαπανών.

Οπως πάντα, έτσι και φέτος, το κράτος θα καλύψει το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του από την έμμεση φορολογία. Οι εργαζόμενοι, με λίγα λόγια, θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούν τις κρατικές δαπάνες. Οι εταιρείες θα εξακολουθήσουν την προ-

σφιλη τους μέθοδο της φοροδιαφυγής, με την ανοχή του κράτους. Φημολογώντας μάλιστα νέες αυξήσεις στην έμμεση φορολογία, μέσα στα πλαίσια της ανάγκης για κάλυψη των δαπανών, αλλά και σαν μέκρο αντιπληθωριστικής πολιτικής.

Στον τομέα των δαπανών, η μικρη διαφοροποίηση που παρατηρείται είναι αποτέλεσμα της περικοπής των κρατικών δαπανών ανάπτυξης. Τούτο προφανώς η κυβέρνηση το βλέπει σαν

αναγκαιότητα για την καταπολέμηση του πληθωρισμού. Ετσι ο ρόλος του κράτους μέσα στην οικονομία στην ουσία μειώνεται παρα να αυξάνεται. Η βιομηχανία, η παραγωγική διαδικασία συνεχίζει αμείωτα να βρίσκεται πάνω από τον έλεγχο ιδιωτών κεφαλαιοκρατών.

Εκείνο που ιδιαίτερα πρέπει να τονιστεί φέτος είναι πως ο αντιλαϊκός χαραχτήρας των προϋπολογισμών δεν επαρκει για να δώσει λύση στα πιεστικά πρβλήματα που αντιμετωπίζει η οικονομία. Ήδη η κίνηση στην επίσημου τιμαριθμικού δείχτη δείχνει αύξηση 3 μονάδων μόνο για το Γενάρη. Σύμφωνα με δλες τις προβλέψεις ο ρυθμός ανόδου των τιμών θα περάσει φέτος το 15%.

Ετσι ο κρατικός προϋπολογισμός με τις υπέρογκες καταναλωτικές των δαπάνες θα δώσει νέα ώθηση στην τά-

ση για άνοδο στις τιμές. Αν μάλιστα προστεθούν και οι δαπάνες που απαιτούνται για τον συνεργατισμό, δεν είναι δύσκολο να δει κανείς ότι η δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης θα έχει πληθωριστικό χαραχτήρα.

Παράλληλα μέρος της αυξημένης ζήτησης που δημιουργούν οι κρατικοί προϋπολογισμοί θα διοχετευτεί στις εισαγωγές με αρνητικές επιπτώσεις πάνω στο ισοζύγιο πληρωμών.

Εκείνο που προκύπτει σαν συμπέρασμα από τους κρατικούς προϋπολογισμούς, είναι πως η κυβέρνηση δεν είναι σε θέση για ν' αντιμετωπίσει το οικονομικό αδιέξοδο που δημιουργείται. Η οικονομική της πολιτική ενισχύει αντι να μειώνει τις πληθωριστικές τάσεις. Τα μόνα μέτρα που παίρνονται για την «καταπολέμηση» του

πληθωρισμού στρέφονται πρωταρχικά ενάντια στους εργαζόμενους π.χ. αύξηση στην έμμεση φορολογία.

Αντικειμενικά, λοιπον, η κυπριακή κοινωνία μπαίνει πια σε μια διαδικασία δύνησης των ταξικών ανταγωνισμών. Ακόμα και οι πιο συντηρητικές συντεχνίες υποχρεώνονται σήμερα να υποβάλλουν αιτήματα, τέτοια που οι κεφαλαιοκράτες δεν θέλουν να ικανοποιήσουν. Οι πιο συγνεις απεργίες που παρατηρούνται επιβεβαιώνουν τούτο το γεγονός.

Ομως τα πράγματα γίνονται καθημερινά χειρότερα. Η άνοδος στον τιμάριθμο θα μεγαλώσει ακόμα παράπάνω το χάσμα ανάμεσα στους εργοδότες και τους εργαζόμενους, και θα θέσει σε κίνηση μια διαδικασία οικονομικής και κοινωνικής αστάθειας.

ΤΟΥΡΚΙΑ

συνεχεια από τή σελ. 1

δοι εργάτες. Οι εργάτες για να αντιμετωπίσουν το στρατού ίδρυσαν συνοικιακες επιτροπες δράσης.

Η NTISK κήρυξε απεργία και ολόκληρη η Σμύρνη παρέλυσε, στην ίδια πόλη εργάτες κατέλαβαν άλλο εργοστάσιο σε ένδειξη διαμαρτυρίας. Στην Κωνσταντινούπολη έκλεισαν όα τα καταστήματα και ο στρατος επέμβηκε και τα άνοιξε με τη βία. Ενοπλοι εργάτες διαδηλώντες συγκρούστηκαν με την αστυνομία σε μια συνοικία της Κωνσταντινούπολης, ενώ η πόλη Καρς, τμήμα της οποίας ελέγχεται από τους εργάτες, είχαμε παρόμοιες συγκρούσεις ενόπλων εργατών και αστυνομίας.

Ο στρατος επανέλαβε πιο ανοικτα την απειλη του για στρατιωτικη επέμβαση ενω η ροη πληροφοριων περιορίστηκε.

Στις 20 Φεβρουαρίου συνήλθε εσπεβμένα το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας που επέβαλλε τον στρατιωτικό νόμο στην Σμύρνη και την Αλεξανδρέττα.

Τα πράγματα τείνουν προς ένα νέο στρατιωτικο πραξικόπημα όπως το προηγούμενο του 71.

Η εργατική τάξη παρόλη την ψηλή ταξικη της συνειδητοποίηση και την πείρα που έχει αποχήσει από τα πρόσφατα και από τα παλια γεγονότα είναι δύσκολο να αντιμετωπίσει την ανοικτην στρατιωτικη επέμβαση γιατί της λείπει ακόμα η κεντρικη επαναστατικη καθοδήγηση που θα βοηθήσει αναμφίβολα, τις μάζες να κλιμακώσουν αποφασιστικα τον αγώνα τους ενάντια στην ντόπια άρχουσα τάξη και τον ιμπεριαλισμό.

«ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ»
Κυκλοφόρησε η νέα μαθητικη εφημερίδα «ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ» όργανο της Δημοκρατικης Νεολαίας Δώρου Λοιζου. Πρωτοπόρα έπαρξη για ένα σχολείο πιο δημοκρατικο πιο ελεύθερο. Καλούμε όλους τους προοδευτικους μαθητες να αγκαλιάσουν την εφημερίδα τους για την καλύτερη προώθηση των αιτημάτων και των απόψεων τους.
Περιεχόμενα 1ου φύλλου
Στόχοι της Δ.Ν.Δ.Λ.
Εργαζόμενοι Μαθητες
Μεικτα σχολεία: 'Ενα βήμα μπροστα
Μαθητικη στολή
Διάβρωση της παιδείας
Τα μαθητικα συμβούλια
Οι μαχητικες εκδηλώσεις για τους δολοφονημένους Παλαιστινίους Αγωνιστες
Μια γεύχη ελληνοχριστιανικων ιδεωδων
Εκπαίδευση
Δώρος Λοιζου
Ανακοίνωση για την απεργία τών καθηγητων μας

σοσιαλιστική
εκφραση

Για ένα χρόνο: 24 φύλλα
Εσωτερικο: £2.000

Εξωτερικο:

Ελλάδα: £3.000 ή 300 δρ.
Ευρώπη: £4.000 ή \$12.000
Αμερικη: £5.000 ή \$15.000
Αυστραλία: £6.000 ή
\$15.000 (Αυστρ.)

Η Σοσιαλιστικη Εκφραση διατείθεται στα Γραφεία της Σοσιαλιστικης Νεολαίας ΕΔΕΝ και στα περίπτερα.

Για την αλληλογραφια:
Σοσιαλιστικη ΕΚΦΡΑΣΗ
T.K. 1064
ΛΕΥΚΩΣΙΑ—ΚΥΠΡΟΣ